

Tak for året, der gik

Af Michael Nørh

Kalenderen siger december, og julen står for døren. Hyggen spreder sig i vores små hjem, på vores skoler og på skolebibliotekerne, hvor jeg er sikker på, at kravlenisserne har fundet vej til mange af jeres bøger.

December er altid en hyggelig måned – også selvom vi sjældent får sne, som gør den endnu hyggeligere. December er også en travl måned for mange, fordi det er årets sidste, og der er meget, man skal nå at afslutte, inden man kan gå på juleferie og starte frisk op i et nyt år.

Vi bruger også december til at kigge tilbage på året for at se, om vi nåede det, vi ville, og hver gang bliver man overrasket over, hvor hurtigt tiden er gået, og at der var meget, man ikke nåede.

Ændringer i det nye år

Hvis vi kigger tilbage her i foreningen, er der særligt én ting, jeg vil huske 2025 for: Efter besøg hos undervisningsministeren og efterfølgende drøftelser var vores forening med til at flytte ministerens holdning, så navnet pædagogisk læringscenter i loven ændres tilbage til skolebibliotek med efterfølgende tilpasning af bekendtgørelsen. Det endelige indhold kender vi dog ikke endnu.

I den forbindelse har vi fået en henvendelse fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) om, at de gerne vil invitere os med i et nyt netværk, og det har vi takket ja til. STUK afholder ikke fremadrettet PLC-konference og havde noteret sig et bredt ønske om at sikre videndeling på tværs af aktører med interesse i PLC/skolebibliotekerne.

Formålet er at etablere et netværk for aktører omkring PLC/skolebiblioteket for at videndele og sparre om aktiviteter og udvikling på området. Det finder vi naturligvis både interessant og yderst relevant, så vi sammen kan lægge strategier og arbejde hen imod fælles mål. Første møde bliver i starten af det nye år.

I starten af det nye år, nærmere bestemt den 31. januar 2026, går vores direktør Gitte Frausing på pension. Hun er indbegrebet af vores forening, fordi hun har været ansat i over 42 år.

En rivende udvikling

Prøv at tænke på, hvordan skolebibliotekerne så ud for 42 år siden, og hvordan udviklingen har været gennem disse år. Dengang var der markant flere skoler, og på dem alle fandtes et skolebibliotek.

Hylderne var fyldt med klassesæt, lektielæsning foregik med opslagsværker i hånden, og skolebibliotekaren var en naturlig del af skolens dagligdag – både som booker af materialer, vejleder om bøger og den, der kendte hver elevs næste, gode læseoplevelse.

Det trykte materiale var omdrejningspunktet for fordybelse, forberedelse og fællesskab. Man kunne næsten ikke forestille sig en skole uden et skolebibliotek.

I dag ser landskabet anderledes ud. Digitale muligheder og læringsplatforme har suppleret – og på nogle skoler delvist erstattet – den klassiske bogsamling. Adgang til e-bøger, lydbøger, databaser og læseapps har skabt nye veje til litteratur og læring,

og skolebibliotekets rolle er i stigende grad blevet pædagogisk og didaktisk forankret.

Samtidig har rummet skiftet karakter fra primært udlån til et levende lærings- og kulturmiljø med læsefællesskaber, makerspace-aktiviteter, sprogindsatser, inklusionsstøtte og samarbejde på tværs af fagteams.

Udviklingen er også formet af strukturændringer i kommunerne. Kommunesammenlægninger og skolelukninger har betydet større skoledistrikter, centralisering af funktioner og varierende lokale prioriteringer.

Midt i disse forandringer har kernen været den samme: At skabe læselyst, adgang til kvalitet og lige muligheder for alle børn.

Rigtig godt nytår

Foreningen har, side om side med skolebibliotekerne, tilpasset sig udviklingen – fra materialevalg og katalogisering over digitale licenser til læseindsatser og dokumentation af effekt. I mere end fire årtier har Gitte Frausing navigeret os igennem disse skiftene tider.

Hun har gennem årene løftet mange opgaver i foreningen, men af alle de opgaver, hun har haft, er hendes hjertebarn vores tidsskrift *Børn & Bøger*, som hun har været redaktør for siden 2002.

Hun har sat en stor ære i, at bladet har høj faglighed og er interessant for vores læsere. Udover den store viden om skolebiblioteksområdet, som hun har opbygget gennem årene, kendetegnes hun også ved sin punktlighed og struktur i at få løst alle opgaver til tiden.

Fra foreningens side vil vi gerne takke hende for de mange år, hun har arbejdet for os, og ønske hende en lykkelig tilværelse fremover.

Til slut vil jeg også ønske alle en glædelig jul og et godt nytår. Tak for året, der snart er gået – vi glæder os til alt det, der skal ske i 2026.